

השתלמות המתמחים המרכזית לשנת 2021 - אבחון

מטרת ההשתלמות

אבחון מובנה ומדויק הנו אחד מהתרומות הייחודיות של הפסיכולוגיה. השתלמות זו באה להרחיב את הידע העדכני בתחום האבחון לתחומים רבים ומגוונים. המומחים המובילים בארץ בתחומי התמחות שונים ילמדו את כלי האבחון וההערכה בהם משתמשים בקליניקה. התחומים השונים כוללים: אבחון תכונות עברייניות ומסוכנות לאחרים, דכאון ואובדנות, אבחון בתחום הפסיכו-רפואי, התחזות, סקירה נירופסיכולוגית, וכלים עדכניים לאבחון ילדים ונוער. סוגיות של אתיקה באבחון ואבחון של אנשים עם מעורבות משפטית גם כן יילמדו בהשתלמות.

ניהול מקצועי: ד"ר יהושע וייס

מתכונת הלימודים:

8 מפגשים, בין השעות 09:00-14:30 (מלבד המפגש הראשון שיתחיל ב- 08:30 והמפגש רביעי שיסתיים ב- 15:30)
המפגשים יתקיימו ביחידה ללימודי החוץ והמשך, אוניברסיטת אריאל. רח' בן אביגדור 5, תל-אביב.
או באופן מקוון בהתאם להנחיות משרד הבריאות והועדה לאישור גמול השתלמות

מועדי מפגשים:

27.12.21, 22.11.21, 25.10.21, 4.10.21, 13.9.21, 9.8.21, 26.7.21, 05.07.21

נושאים מרכזיים

- 1\ אבחונים לאנשים המעורבים בהליכים משפטיים ולבעלי נטייה להתנהגויות אימפולסיביות ועברייניות
- 2\ כלי הערכה עדכניים לילדים ונוער
- 3\ יסודות האבחון הנירופסיכולוגי: תפקודים, סוגיות מרכזיות ואבחנה מבדלת (DD)
- 4\ אבחון בתחום הפסיכו-רפואי: סוגיות בתחום של גוף - נפש
- 5\ תקפות ביצוע והאדרת סימפטומים כחלק מהאבחון הפסיכולוגי
- 6\ הערכת דכאון ואובדנות ככלי להכוונת התערבויות ובניית תוכנית בטחון
- 7\ כלים להערכת סיכון לאלימות כלפי אחרים
- 8\ שימוש באבחון ככלי להעמיק את הטיפול הדינמי ולקדם אותו
- 9\ פסיכותרפיה בינאישית

הנחיות רישום:

יש להיכנס ללינק
<https://meyda.ariel.ac.il/ex/registration/254-4>
ולהסדיר את התשלום עבור ההשתלמות.
במקרה ביטול, אין החזר של שכר הלימוד

אוכלוסיית היעד:
מתמחים ומתמחות

זכאות לגמול תוכר בהתאם להנחיות הוועדה לאישור קורסים לגמול:
100% נוכחות, בלמידה מקוונת נדרש לשלוח סיכום שיעור של כל מפגש ומעבר מבחן מסכם.

עלות ההשתלמות בהשתלמות:

עיקר עלויות ההכשרה ימומנו על ידי משרד הבריאות.

עלות ההשתלמות 200 ₪

לפרטים נוספים ניתן לפנות ליחידה ללימודי חוץ והמשך

external@ariel.ac.il \ @ 03.7407201 \

אשכול 1: 5.7.2021 - אבחונים לאנשים המעורבים בהליכים משפטיים ולבעלי נטייה להתנהגויות אימפולסיביות ועברייניות

9:00-8:30 | התכנסות ופתיחת תוכנית ההשתלמות: הפסיכולוג הארצי, נציגי אוניברסיטת אריאל, מנהל ההשתלמות

9:00-10:30 | אבחונים לאנשים המעורבים בהליכים משפטיים

מרצה: ד"ר יהושע וייס

אנשים הנמצאים בהליכים משפטיים לא פעם מבקשים מפסיכולוג חוות דעת. חוות דעת זו יכולה להיות אבחון פסיכודיאגנוסטי ויכולה להיות מכתב או מסמך המסכם הליכים טיפוליים. בחוות דעת אלו ניתנת הזדמנות לפסיכולוג להשפיע על השיח המשפטי אך קיימות גם סכנות. ההרצאה תתמקד בנושא זה: כיצד ניתן למקסם את ההזדמנויות ולצמצם את הסכנות, הן האתיות והן את השימוש לרעה בחוות הדעת.

10:45-12:15 | כלים להערכת "פסיכופתיה" - ה-PCL - על יתרונותיהם וחסרונותיהם

מרצה: ד"ר יהושע וייס

נלמד כיצד לאבחן את האישיות הפסיכופתית בעזרת רשימות הפסיכופתיה, ה-PCL. נלמד גם מה הסכנות באבחון כזה, וכיצד אבחון זה עלול להוות בעיקר הבעה של שנאה, פחד ודחייה.

13:00-14:30 | כלים נוספים להערכת תכונות "עברייניות"

מרצה: ד"ר יהושע וייס

נלמד על שאלונים וצ'ק ליסטים (רשימות פריטים), נוספים היכולים ללמד אותנו לאבחן תכונות עברייניות באמצעות כלי הערכה מובנים או בראיון, כגון השאלון של לבנסון, חיפוש ריגושים ורשימת הפריטים של וולטרס.

אשכול 2: 26.7.2021 - כלי הערכה עדכניים לילדים ונוער

9:00-10:30 | השימוש בכלים לאבחון והערכה של ילדים ונוער בישראל

מרצה: ד"ר אורלי קמפף שרף

ההרצאה תסקור כלים להערכת ילדים ונוער בישראל ותערוך הכרות עם מבחן האכנבך

10:45-12:15 | כלים להערכת התנהגות מסתגלת בקרב ילדים ונוער

מרצה: ד"ר אורלי קמפף שרף

ההרצאה תערוך הכרות עם מבחני ה- Conners וה- ABAS, להערכת התנהגות מסתגלת

13:00-14:30 | היבטים אתיים בתחום האבחון

מרצה: ד"ר אורלי קמפף שרף

ההרצאה תציג דילמות אתיות בתחומי האבחון וההערכה ודרכים להתמודד עם דילמות אלו.

אשכול 3: 9.8.2021 - יסודות האבחון הנירופסיכולוגי: תפקודים, סוגיות מרכזיות ואבחנה מבדלת (DD)

9:00-10:30 | מבוא לנוירואנטומיה פונקציונאלית

מרצה: ד"ר אודליה אלקנה

נלמד על הקשר בין אזורי מוח לתפקודים קוגניטיביים והתנהגות

10:45-12:15 | יסודות האבחון הנירופסיכולוגי - עקרונות, מטרות, וסוגיות מרכזיות

מרצה: ד"ר אודליה אלקנה

בהרצאה יוצגו כלי הסקירה הקוגניטיביים המרכזיים

13:00-14:30 | למידה והתנסות במבחני סקירה (Screening) קוגניטיביים

מרצה: ד"ר אודליה אלקנה

בהרצאה נתנסה בכלים הבאים: MMSE, MoCA, FAB, CTMT, COWAT, כולל העברה, קידוד ואינטגרציה של המידע שהתקבל עם מידע קודם (אנמנזה והיבטים רגשיים ואישיותיים)

אשכול 4: 13.9.2021 - אבחון בתחום הפסיכו-רפואי: סוגיות בתחום של גוף - נפש

10:00-9:00 | הגוף הוא האלביתי האולטימטיבי - איך נדע אותו?

מרצה: ד"ר רבקה רייכר-עטיר

רעיון הגוף האלביתי האולטימטיבי יוצג ויורחב, ותוצג השאלה האם הידיעה על הגוף האובייקטיבית מובילה גם לידיעת הגוף הסובייקטיבית? באמצעות כלי אבחון בתחום ייערך ניסיון להשיב על השאלה.

12:15-10:45 | הגוף הנפש ומה שביניהם

מרצה: ד"ר אנדרס קוניצ'זקי

קשר בין הגוף לנפש נדון רבות בתחום הפסיכוסומאטיקה וה- Philosophy of Mind. לא ניתן להצביע על תשובה אחת מספקת לתיאור קשר זה, והדבר מעורר זרמים פילוסופיים רבים הנעים בין הדואליסטים, המאמינים בקיומן של שתי ישויות נפרדות, לבין המוניסטים הרואים את הגוף והנפש כדבר אחד בלבד. בתחום הפסיכותרפיה ניתן להצביע על מספר פרדיגמות מתוך הגישות הפסיכואנליטיות, המציעות מנגנונים להבנה של קשר זה. ההרצאה תבחן פרדיגמות אלו ותציע כלי אבחוני קונספטואלי לפסיכוסומאטיקה.

14:30-13:00 | מודלים קליניים לאבחון ולתכנון של הטיפול הפסיכולוגי בבעיות פסיכוסומטיות

מרצה: ד"ר יוסי מאירסון

מפגש פסיכותרפויטי עם מטופל המפגין סימפטומים פסיכוסומטיים מחייב אבחון מדויק ובניית תוכנית טיפולית מותאמת. בהרצאה יוצגו מודלים קליניים לאבחון והתאמת תוכנית טיפולית למטופל פסיכוסומטי.

15:30-14:30 | פאנל מסכם דיון בהשתתפות שלושת המרצים: ד"ר רייכר עטיר, ד"ר מאירסון וד"ר קוניצ'זקי.

אשכול 5: 4.10.2021 - תקפות ביצוע והאדרת סימפטומים כחלק מהאבחון הפסיכולוגי

נלמד על כלי הערכה לאבחון תקפות ביצוע כחלק מהאבחון הפסיכולוגי, נלמד על כל קשת האפשרויות - החל משיתוף פעולה מלא, השקעת מאמץ לא אופטימלית, האדרה/הגזמה וכלה בהתחזות. נבחין בין תקפות הממצאים בהיבטים הרגשיים-נפשיים ותקפות הממצאים בהיבטים הקוגניטיביים. נלמד על חשיבות המשוב במקרים אלו וחשיבות תקפות ביצוע בהקשר משפטי.

10:30-9:00 | יסודות תקפות ביצוע בהיבט הקוגניטיבי

מרצה: ד"ר אודליה אלקנה

יסודות תקפות ביצוע בהיבט הקוגניטיבי והרגשי: תיאורי מקרה והכרות בסיסית עם הליכים וכלים

12:15-10:45 | האדרת סימפטומים בתחום הרפואי והפסיכיאטרי

מרצה: ד"ר יורם בראב

להתחזות ולהעצמת סימפטומים בתחום הרפואי והפסיכיאטרי יש היבטים ייחודיים, וזיהויים עשוי להיות מאתגר במיוחד. נדון בהליכים מקובלים, בשינויים שחלו בהליכים לאורך השנים, וזאת תוך הסתייעות מהפרעות רלוונטיות (כאב, הפרעות אפקטיביות והפרעות חרדה)

14:30-13:00 | סוגיות מתקדמות: משוב בהקשר לביצוע לא תקף ועבודה בהקשר פורנזי-פלילי, כולל מתן עדות

מרצה: ד"ר אודליה אלקנה וד"ר יורם בראב

הרצאה זו תתמקד בניסיונות האדרה במסגרת הליכים משפטיים ומנהליים - סמי-משפטיים (כגון ביטוח לאומי), כולל סוגיות במתן עדות על סוגיות כאלו.

אשכול 6: 25.10.2021 - הערכת דכאון ואובדנות ככלי להכוונת התערבויות ובניית תוכנית בטחון

10:30-9:00 | דכאון כגורם סיכון לאובדנות

מרצה: פרופ' ענת ברונשטיין-קלומק

יוצגו סוגי הדכאון, גורמי סיכון וחוסן לדכאון, שאלונים וראיונות קליניים להערכת דכאון והתערבויות ממוקדות וקצרות מועד אפשריות

12:15-10:45 | הערכת סיכון אובדני ותוכנית בטחון

מרצה: פרופ' ענת ברונשטיין-קלומק

תוצג מסגרת להערכת סיכון אובדני ובניית תוכנית בטחון כחלק מהערכה עם מטופלים בסיכון

14:30-13:00 | תכנית התערבות בחרום לילדים ומתבגרים בסיכון אובדני

מרצה: ד"ר ליאת חרובי קטלן

תוצג התערבות חירום קצרת מועד לילדים ומתבגרים בסיכון אובדני, המבוססת על פסיכותרפיה בינאישית.

9:00-10:30 | גישות מתקדמות, עכשוויות, להערכת סיכון לאלימות לאחרים

מרצה: ד"ר יהושע וייס

בהרצאה יוצגו שתי גישות להערכת מסוכנות לאחרים: גישה אקטוארית - סטטיסטית וגישה של הערכה מקצועית מובנית, והשימוש בכלים HCR-20V3 וה- OXREC

10:45-12:15 | הערכת מסוכנות לאלימות אינטימית / אלימות במשפחה

מרצה: ד"ר יהושע וייס

בהרצאה יוצגו כלי הערכה להערכת אלימות אינטימית כולל ה- SARA וה- B-SAFER להערכת חשודים בתקיפה, וה- Dangerousness Assessment הבנוי על אבחון על סמך דיווח קורבן

13:00-14:30 | תרגול ויישום כלי הערכה לסיכון לאלימות כלפי אחרים

מרצה: ד"ר יהושע וייס

הכלים יכולים להוות כלי לתייג אנשים כ"רעים" ומסוכנים, או לחילופין, כלי המכוון את הטיפול והתערבויות אפשריות לאנשים ש"רע להם". בהרצאה זו יתורגל השימוש בכלים שנלמדו ונלמד כיצד ניתן להתמודד עם התיוג.

אשכול 8: 27.12.2021 - שימוש באבחון ככלי להעמיק את הטיפול הדינמי ולקדם אותו

9:00-10:30 | גישות לאבחון מובנה של אישיות

מרצה: פרופ' אטי ברנט

אבחון מבוסס על פנומנולוגיה בהשוואה לאבחון מבוסס הליכים דינמיים

10:45-12:15 | שימוש בכלי מעולם ה-PDM: Psychodynamic diagnostic model

מרצה: פרופ' אטי ברנט

שימוש במודל ה-PDM ככלי להבנת דינמיקות אישיות ואינטגרציה שלו עם מבחנים פסיכולוגים

13:00-14:30 | המשוב ככלי טיפולי

מרצה: פרופ' אטי ברנט

המשוב ככלי לגייס מטופל להליך טיפולי וכמסייע בהעמקת האבחון

המרצים והכשרותיהם

ד"ר יהושע וייס

פסיכולוג קליני מומחה, מדריך בתחום הפסיכודיאגנוסטיקה, מנהל התוכנית בפסיכולוגיה משפטית ומורה מן החוץ במרכז הבינתחומי הרצליה, גונדר-משנה בשירות בתי הסוהר (בדימוס).

ד"ר רבקה רייכר-עתיר

פסיכולוגית קלינית ורפואית, מדריכה, בעבר - מנהלת המערך הפסיכולוגי בבי"ח בילינסון, חברה ויו"ר וועדת האתיקה של הפסיכולוגים, יוזמת התוכנית - פסיכולוגיה משפטית במרכז הבינתחומי הרצליה.

ד"ר אנדרס קוניצ'זקי

פסיכולוג קליני ורפואי מדריך. מנכ"ל ופסיכולוג ראשי, תל"מ - רשת ארצית לאבחון וטיפול פסיכולוגי. ראש המגמה לפסיכולוגיה רפואית, המכללה האקדמית תל אביב יפו.

ד"ר יוסי מאירסון

פסיכולוג קליני ורפואי, מורשה לטיפול, הדרכה ומחקר בתחום ההיפנוזה, יו"ר שותף של האגודה הישראלית לפסיכוסומטיקה, לשעבר יו"ר האגודה הישראלית להיפנוזה, היפנוקליניק - מרפאה ומכון מוכר על ידי משרד הבריאות להכשרה בתחום ההיפנוזה.

פרופ' אטי ברנט

פסיכולוגית קלינית מומחית מדריכה, ראשת הקליניקה וחברת סגל בביה"ס איבצ'ר לפסיכולוגיה במרכז הבינתחומי הרצליה.

פרופ' ענת ברונשטיין-קלומק

פסיכולוגית קלינית, ראשת התוכנית לפסיכולוגיה קלינית במרכז הבינתחומי בהרצליה.

ד"ר ליאת חרובי קטלן

פסיכולוגית קלינית, מנהלת מרפאת דכאון ואובדנות, מרכז שניידר לרפואת ילדים.

ד"ר אודליה אלקנה

פסיכולוגית שיקומית מומחית ונירופסיכולוגית, ראשת המגמה לנירופסיכולוגיה שיקומית ומרצה בכירה, המכללה האקדמית תל אביב-יפו.

ד"ר יורם בראב

פסיכולוג שיקומי מומחה, מרצה בכיר בחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת אריאל בשומרון. ראש הזרוע האבחונית במכון הנירופסיכולוגי (ת"א).

ד"ר אורלי קמפף שרף

פסיכולוגית קלינית מומחית מדריכה ונירופסיכולוגית, מרצה בכירה בבית"ס לחינוך באוניברסיטה העברית וחברת ועדת האתיקה של הפ"י.